

Egy MÚZEUM születése

The birth of a MUSEUM

VERDES Sándor

Pannon Egyetem, Géptan Intézeti Tanszék
8200 Veszprém, Egyetem u. 10., Tel.: (36) 88 624247, verdess@almos.vein.hu

Összefoglaló

Előre kell bocsátani, hogy nem a konferencia-sorozat megszokott színvonalát követő, szigorú értelemben vett szakmai előadásról van szó. Bár, ha komolyan vesszük a küldetést, ez a megközelítés legalább annyira fontos része a szakmai életnek, mint egy mérnöki feladat megoldása. Az előadás összefoglalja a VÍZ-MÚZEUM (AQUA-MUSEUM) ötletének keletkezését és az első lépéseket. Reméljük, hogy az utódok 5-10 év múlva újra jelentkezni fognak előadásra, hogy ismertethessék az eltelt időközök eredményeit.

Kulcsszavak: víz, folyadékok, áramlástan, oktatás, múzeum

Abstract

The short lecture is not, as usual, a problem-solving presentation but we hope that despite of this it is not out interest. If we take seriously the role of our mission the topic belongs to the activity of engineering tasks: making the world better. The paper summerises the birth of the idea of VÍZ-MÚZEUM (AQUA-MUSEUM) and the first steps. We hope that the descendants 5-10 year later will apply again for a presentation to make publicity of the success achieved during that period of time.

1. BEVEZETÉS

Nem tudományos előadásról van szó, de a fontossága talán nem kérdőjelezhető meg. Az összeállítás egy múzeum születésébe ad bepillantást, dokumentálva az eddigi történéseket, és egyúttal bátorítást kíván adni hasonló ötlettel foglalkozó kollégáknak. Az ember sohasem tudhatja, hogy mi mire lesz jó, ezért érdemes a szemünket és a szívünket nem bezárni, a látottakon és tapasztaltakon pedig elgondolkozni.

Gondolom, érdekes lehet egy ilyen felvetés, a gondolat megszületésének vázolása, s majd 5-10 év múlva – az utódok közreműködésével – a fejleményekről újra lehet majd előadást tartani az OGÉT részvevői számára. Egyébként az ötlet érlelődésében szerepe volt egy korábbi OGÉT rendezvényhez kapcsolódó kirándulásnak is.

Az összefoglaló beküldésekor nem szerepelt a múzeum témaköre. Most már elárulhatjuk, hogy a VÍZ-MÚZEUMRÓL van szó.

2. A MÚZEUM GONDOLATA

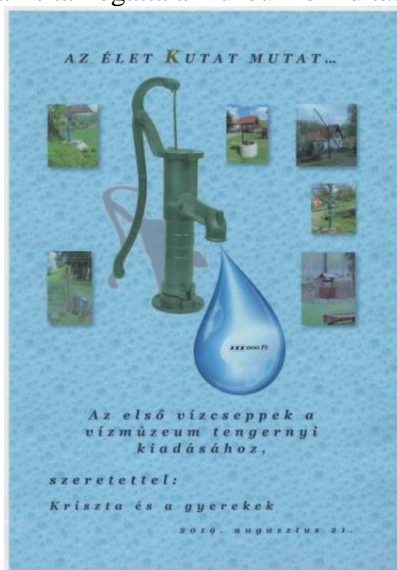
Csaknem 10 éve fogalmazódott meg bennem egy múzeum létrehozásának gondolata, ötlete. Akkor még egy szűkebb műszaki területhez kapcsolódóan gondolkoztam.

A serkentő gondolat nosztalgias visszaemlékezésből fakadt: a görögkatolikus paróchián volt két kút, az egyik működőképes és használatban levő volt még felnőtt koromban is. Nem tudom, hogy mi lett a sorsuk, megvannak-e még? Másik gondolat: Gémes kút? Alig látni már az országban!

Azóta, különösen, ahogy egyre konkrétan kezdtem foglalkozni a témával, a kör – a gondozni tervezett terület – tágult. Az idő és a technika fejlődése a megközelítést, a bemutatás módjait is bővíthetővé tette.

Néhány éve a múzeum vázolt ötletével megkerestem a szülőfalum (Tolcsva, ott képzelem el a megvalósítást) vezetőségét, a munkahelyemet (Pannon Egyetem) és az Egyházamat (Görögkatolikus Metropólia). Ők egyetértettek a felvetéssel.

Az alapítás folyamatának felgyorsításában nagy szerepe volt annak, hogy az elmúlt évben családom (anyagi) hozzájárulásával is támogatta a múzeum elindítását (1. ábra).

1. ábra Impulzus a folyamathoz

Ma ott tart az ügy, hogy egy *alapítvány* létrehozására került sor, s az összefoglaló megküldése után pár nappal megérkezett a Fővárosi Törvényszék elfogadó végzése, ill. a Bíróság honlapján is megjelent az alapítvány. (2. ábra).

<p>Ügy- és sorszám: 16. Pk. 60811/2019/4</p> <p>A Fővárosi Törvényszék Dr. Verdes Sándor alapító kérelmére A Vízmúzeumért Alapítvány nyilvántartásba vételi ügyében meghozta az alábbi</p> <p style="text-align: center;">VÉGZÉST</p> <p>(1) A bíróság elrendeli A Vízmúzeumért Alapítvány 01-01-0012886 sorszám alatti nyilvántartásba vételét.</p> <p>(2) Az alapítvány neve: A Vízmúzeumért Alapítvány</p> <p>(3) Az alapítvány székhelye: 1025 Budapest, Apostol u. 27.</p> <p>(4) Az alapítvány célja:</p> <p>A víz mint egyetemes alapelemhez kötődő értékek összegyűjtése, megőrzése, kezelése a tudomány, a műszaki és gyakorlati megvalósítás, a kultúra és a mindennapok területén. Ezen célok érdekében Múzeum létrehozása.</p> <p>(5) Az alapítvány cél szerinti besorolása: kulturális és információs, kommunikációs tevékenység</p>	<p>A szervezet adatai</p> <p>Szervezet nyilvántartási száma <input type="text" value="01-01-0012886"/></p> <p>Megnevezés <input type="text" value="A Vízmúzeumért Alapítvány"/></p> <p>Rövidített név <input type="text" value="Rövidített név nincs bejegyezve"/></p> <p>Idegen nyelvű elnevezés <input type="text" value="Idegen nyelvű elnevezés nincs bejegyezve"/></p> <p>Székhely ország <input type="text" value="Magyarország"/></p> <p>Szervezet székhelye <input type="text" value="1025 Budapest, Apostol utca 27."/></p> <p>Szervezet típusa <input type="text" value="Alapítvány, közalapítvány"/></p> <p>Alapítvány típusa <input type="text" value="Alapítvány"/></p> <p>Állapot <input type="text" value="Nyilvántartásba vett"/></p> <p>Országos azonosító <input type="text" value="0100/60811/2019/2300048090495"/></p> <p>Eljáró bíróság neve <input type="text" value="Fővárosi Törvényszék"/></p> <p>Ügyszám <input type="text" value="0100/Pk.60811/2019"/></p> <p>Bírósági határozat száma <input type="text" value="4"/></p> <p>Jogerőre emelkedésének időpontja <input type="text" value="2020.02.04"/></p> <p>Bejegyzés típusa <input type="text" value="Új bejegyzés"/></p> <p>Bejegyzés dátuma <input type="text" value="2020.02.04"/></p> <p>Régi nyilvántartási szám formátum <input type="text" value="12886/2020"/></p> <p>Létesítő okirat kelte <input type="text" value="2019.12.20"/></p> <p>Alapítvány jellege <input type="text" value="Nyílt alapítvány"/></p>
--	--

2. ábra A Fővárosi Törvényszék végzésének részlete A Vízmúzeumért Alapítvány honlapon [1]

3. A MÚZEUM CÉLJA

A hivatalos okiratban így szerepel:

„A víz mint egyetemes alapelemhez kötődő értékek összegyűjtése, megőrzése, kezelése a tudomány, a műszaki és gyakorlati megvalósítás, a kultúra és a mindennapok területén. Ezen célok érdekében Múzeum létrehozása.”

Mindenképpen egy olyan intézmény kialakítását tervezzük, amelyben a látogató 'átalakuláson' megy keresztül. Onnan kilépve másképpen fog gondolkodni a vízről, másképpen fogja szemlélni és

alakítani az élet dolgait. Ez a cél bátorított az előadásra való jelentkezésben, mivel ezt a célt csak összefogással, együtt érhetjük el.

A cél tekintetében – évekkal ezelőtt – az első feljegyzéseimben így fogalmaztam:

... „*a víz egyre nagyobb kincs (lesz), érték*”. Mindent el kell követni, hogy ezt az emberekkel tudatosítsuk, anélkül, hogy ez ’tanulást’ jelentene számukra.

Ennek megfelelően a célok között szerepel:

- őrizni a múlt emlékét, többek között műszaki területen is
- elősegíteni új megoldások, gondolatok kialakulását
- (játékosan, szórakoztatóan) oktatni, nevelni.

Azt hiszem, hogy a cél fontosságát jól alátámasztja az a tény is, hogy Magyarország Kormánya 2019-ben – 2013 és 2016 után – immár harmadik alkalommal rendezte meg a Budapesti Víz Világtalálkozót.

4. ELKÉPZELÉS A MÚZEUM MŰKÖDÉSÉRE

Működés szempontjából *hangsúlyosan* – gondolom – *közhasznú alapítvány* kell, hogy álljon majd az ötlet mögött. A működtetés, üzemeltetés történhet valamilyen társasági forma keretében.

A megalakulás, a formai dolgok tisztázása után a gyűjtés (fizikai, tárgyi és szellemi) azonnal megkezdhető, megfelelő adminisztrálással (a beérkező tárgyak, ötletek, információk adatainak rögzítésével) és figyelemfelkeltéssel

Ha ’elegendő számú’ anyag összeáll, a múzeum bemutató terének kialakítása egy kiinduló helyszínen. Amikor lehetőség adódik, áthelyezés új, a célnak tervezett helyszínre.

Elgondolások, főleg új helyszínre gondolva:

- vízzel kapcsolatos eszközök, működésük bemutatása
(pl. gyerekek működtetik – kút tekerése, pumpálása, csapok elforgatása stb.)
- bemutató órák szervezése
- konferenciák, szemináriumok szervezése
- interaktív számítógépes felületek kialakítása
- különböző feladatok
- stb.

A működés fontos része, megoldandó feladat:

- a felajánlott tárgyak gondos elhelyezése, tárolása
- felújítás, ha szükséges
- működő állapot létesítése.

5. TERÜLETEK

A jelen – teljesség igénye nélküli – felsorolás csak példának, ötletként szerepel. Biztos, hogy egyre bővül majd. Mindegyik tételhez odaértendő a VÍZ.

Például:

• mint anyag	• biológia
• mint életem	• művészet
• műszaki vonatkozások	• közlekedés
• mozgatása	• mint baj forrása
• eszközök, tárgya	• kapcsolódó személyek, hírességek
• szokások	• művészetben
• kezelés	• Biblia
• filozófia	• vallások
• kémia	• nyelv, nyelvek

6. MEGOLDÁSOK

A fentiekből látszik, hogy a megoldás egyik formája az összegyűjtött anyagoknak hagyományos megjelentetése egy épületben, épületrészben. A szerteágazó témakörök mindegyikében nem tervezzük az

egyforma elmélyedést. Értelme sem lenne, hiszen a látogatók számára feldolgozható ismeretanyag véges. Nem is biztos, hogy érdemes mindent feldolgozni. Jó lenne említeni, érinteni minél több területet, de meghagyva a többi múzeum jogosultságát. Sőt, cél is lenne ezeket a lehetőségeket összefoglalni.

Virtuális múzeum, Internet

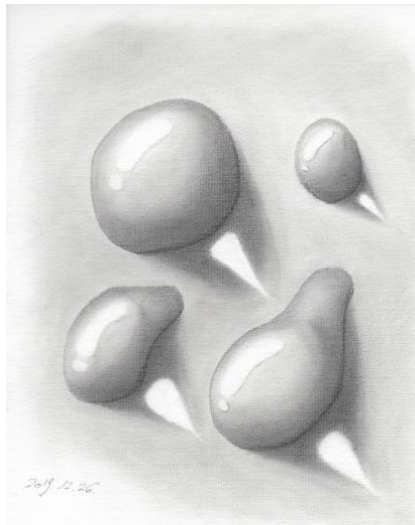
Már a kapcsolatteremtés miatt elképzelhetetlen internet nélkül a működés. Jó lenne professzionális tartalmat és megoldásokat alkalmazni. Akár már az indulásnál gondolni lehetne a *virtuális múzeum* kialakítására. A WEB-es felület lehetne az össz-kép megjelenítése, feltüntetve majd, hogy a saját múzeum helyszínen mi látható (bővebben, másképpen). *Ez a közlés viszont legyen indok, csalogatás a személyes látogatásra!* A diákok, hallgatók bevonása küldetés értékű! Érdekeltség nélkül viszont sok eredmény nem várható, ezért pályázatokat kell az első adandó alkalommal kiírni. Mindenképpen számítunk egyetemi hallgatók, különböző szakemberek együttműködésére, segítségére. Nem csak az ötletet támogató egyetemet kívánjuk bevonni.

7. ÖSSZEGZÉS, ÜZENET

Az előadás célja nemcsak a hír közlése, hanem felkérés az együttműködésre. Közös érdek, hogy mindent elkövessünk nagy kincsünk, a VÍZ megőrzése érdekében, s erre mások figyelmét is felhívjuk, lehetőleg úgy, hogy ez a cél ne hasson zavarólag az érdeklődőre. S ha egyúttal jó hatással lehetünk az emberekre egyéb szempontokból is, az további ajándék erőfeszítésinkért.

Kérjük, hogy mindenki tegye meg, amire lehetősége van, nem elsősorban az anyagiakra gondolunk. Tárgyi felajánlások, ismeretek továbbítása, ötletek megküldése stb., mind köszönetet érdemelnek már előre is. A folyamatosan alakuló honlapon támpont és kapcsolat a jövőben: <http://www.vizmuzeum.hu/>.

Számomra az egyik kézzelfogható igazolása terveimnek a 3. ábrán látható kép, egyik kedves tanítványom, barátom karácsonyi ajándéka, 'tégla -2' elnevezéssel.

3. ábra *Az első eredmény*

A 2017-s jubileumi OGÉT plenáris előadása [3] után talán ez a szerény összeállítás is megbocsátható, de akár vehetjük annak megerősítésének, folytatásának is.

IRODALOM

- [1] <https://birosag.hu/civil-szervezetek-nevjegyzeke> (2020. 02.07.)
- [2] https://www.budapestwatersummit.hu/hu/Vilagtalalkozo/Hirkozpont/2019_11_04/osszefoglalo_a_2019es_budapesti_viz_vilagtalalkozorol_c07c086e6bd5491e8d749fdc036b54ce?Page=1 (2020.02.05.)
- [3] VERDES Sándor: „A mérnök is ember ...” Humán elemek fontossága a műszaki képzésben (OGÉT 2017, 2017. április 27-30. Kolozsvár)